

15.02.2024

Право

9-Б клас

Вчитель Рзаєва Н.О.

Тема: Ти – споживач.

Мета уроку: розглянути права та обов'язки споживачів, способи захисту прав споживачів; розвивати навички працювати з нормативно-правовими актами, формувати правову компетентність школярів як учасників цивільно-правових правовідносин.

Актуалізація знань

Експрес-опитування

Мотивація навчальної діяльності

Повсякчас ми купуємо у магазині або замовляємо через мережу інтернет певні товари, тобто користуємось мобільним телефоном, тією ж таки мережею, користуємося різними видами послуг. Отже виступаємо суб'єктами правовідносин у ролі споживача, продавця, виробника чи виконавця. Якими правами та обов'язками вони наділені дізнаємось на сьогоднішньому уроці.

Вивчення нового матеріалу

Робота з поняттями (запишіть)

Виконавець - суб'єкт господарювання, який виконує роботи або надає послуги;

виробник - суб'єкт господарювання, який: виробляє товар або заявляє про себе як про виробника товару чи про виготовлення такого товару на замовлення, розміщуючи на товарі та/або на упаковці чи супровідних документах, що разом з товаром передаються споживачеві, своє найменування (ім'я), торговельну марку або інший елемент, який ідентифікує такого суб'єкта господарювання; або імпортує товар;

гарантійний строк - строк, протягом якого виробник (продавець, виконавець або будь-

яка третя особа) бере на себе зобов'язання про здійснення безоплатного ремонту або заміни відповідної продукції у зв'язку з введенням її в обіг;

договір - усний чи письмовий правочин між споживачем і продавцем (виконавцем) про якість, терміни, ціну та інші умови, за яких реалізується продукція. Підтвердження вчинення усного правочину оформляється квитанцією, товарним чи касовим чеком, квитком, талоном або іншими документами (далі - розрахунковий документ);

належна якість товару, роботи або послуги - властивість продукції, яка відповідає вимогам, встановленим для цієї категорії продукції у нормативно-правових актах і нормативних документах, та умовам договору із споживачем;

нечесна підприємницька практика - будь-яка підприємницька діяльність або бездіяльність, що суперечить правилам, торговим та іншим чесним звичаям та впливає або може вплинути на економічну поведінку споживача щодо продукції;

недолік - будь-яка невідповідність продукції вимогам нормативно-правових актів і нормативних документів, умовам договорів або вимогам, що пред'являються до неї, а також інформації про продукцію, наданій виробником (виконавцем, продавцем);

послуга - діяльність виконавця з надання (передачі) споживачеві певного визначеного договором матеріального чи нематеріального блага, що здійснюється за індивідуальним

замовленням споживача для задоволення його особистих потреб;

продавець - суб'єкт господарювання, який згідно з договором реалізує споживачеві товари або пропонує їх до реалізації;

продукція - будь-які виріб (товар), робота чи послуга, що виготовляються, виконуються чи надаються для задоволення суспільних потреб;

реалізація - діяльність суб'єктів господарювання з продажу товарів (робіт, послуг);

споживач - фізична особа, яка придбаває, замовляє, використовує або має намір придбати чи замовити продукцію для особистих потреб, безпосередньо не пов'язаних з підприємницькою діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника;

строк (термін) придатності - строк (термін), визначений нормативно-правовими актами, нормативними документами, умовами договору, протягом якого у разі додержання відповідних умов зберігання та/або експлуатації чи споживання продукції її якісні показники і показники безпеки повинні відповідати вимогам нормативно-правових актів, нормативних документів та умовам договору;

строк служби - календарний строк використання продукції за призначенням, починаючи від введення в обіг чи після ремонту, протягом якого виробник (виконавець) гарантує її безпеку та несе відповідальність за істотні недоліки, що виникли з його вини;

фальсифікована продукція - продукція, виготовлена з порушенням технології або неправомірним використанням знака для товарів та послуг, чи копіюванням форми, упаковки, зовнішнього оформлення, а так само неправомірним відтворенням товару іншої особи

Синтез думок: продовжте речення.

У магазині я – ...покупець

У перукарні я – ... клієнт

У трамваї я – ...пасажир

В ательє я – ...замовник

Робота з текстом підручника : стор 119-120

- Уважно причитайте пам'ятку споживача.
- Що потрібно робити при покупці будь-якого товару?
- Скільки днів ви маєте для обміну взуття, яке не підійшло вам за розміром? (14)
- Що для цього потрібно мати? (Чек, що засвідчує покупку).
- Що ж потрібно зробити , якщо товар виявився неякісним?

Робота з документом

Закон України «Про захист прав споживачів»

Права споживачів:

1. Право на вільний вибір товару (роботи, послуги)
2. Право на гарантований рівень споживання.
3. Право на належну якість товарів.
4. Право на безпеку товарів (робіт, послуг).
5. Право на необхідну, доступну, достовірну інформацію про кількість, якість і асортимент товарів (робіт, послуг).
6. Право на відшкодування збитків, обмін товару неналежної якості.
7. Право на звернення до суду та інших уповноважених державних органів за захистом порушених прав.
8. Право на об'єднання в громадські організації споживачів .

Якщо вам все ж таки відмовили, то потрібно боротися за свої права. У цьому вам допоможуть Державні служби України з питань безпечності харчових продуктів і захисту споживачів. Якщо ж і це не допоможе, сміливо звертайтеся до суду.

Написання скарги.

За зразком скарги, напишіть власну скаргу на продавця.

Директорові магазину (власникові товару):

_____

зазначається найменування підприємства (власника)

_____

в родовому відмінку зазначаються прізвище, ім'я, по батькові, домашня адреса споживача

СКАРГА (ПРЕТЕНЗІЯ)

Зазначається: коли і за якою ціною було придбано товар; який встановлено на нього гарантійний термін; якими документами стверджуються ці дані. Описуються причини скарги, в чому полягає порушення прав споживача.

Викладаються зміст претензії та конкретні вимоги споживача. Зазначається перелік документів, що додаються до скарги (претензії).

Дата

Підпис

Хвилинка відпочинку. Гімнастика для очей

https://youtu.be/u_fLRqqJ59E?si=uANSHgRkLIGVwBpf

Зараз все частіше замість готівки люди користуються пластиковими банківськими картками. Такою картою можна розрахуватися в магазині чи будь-якій іншій установі, яка має відповідне обладнання. Зняти готівку в банкоматі чи розплатитися за товар чи послугу в мережі Інтернет. Але і тут вас може чекати небезпека. Тому необхідно пам'ятати правила користування банківською картою.

Безготівкові розрахунки — платежі, які здійснюються шляхом перерахування з рахунку платника на рахунок кредитора у банках без використання грошових купюр.

Юридичний практикум

**ШАХРАЙСТВО
У СФЕРІ
БАНКІВСЬКИХ КАРТОК**

- ✓ НЕ ЗАЛИШАЙТЕ НА ВИДНОМУ МІСЦІ
- ✓ НЕ НАДАВАЙТЕ СТОРОННІМ ОСОБАМ ІНФОРМАЦІЮ ПРО КАРТКУ ТА КОДУ ІПН
- ✓ НЕ НАДАВАЙТЕ ПЕРСОНАЛЬНУ ІНФОРМАЦІЮ ЧЕРЕЗ МЕРЕЖУ ІНТЕРНЕТ
- ✓ КОРИСТУЙТЕСЬ ОКРЕМОЮ КАРТКОЮ ПРИ КУПІВЛІ ЧЕРЕЗ ОНЛАЙН-МЕРЕЖІ
- ✓ ВСТАНОВІТЬ ЛІМІТИ² МАЛОЇ РОЗРАХУНКОВОЇ КАРТКИ
- ✓ КОРИСТУЙТЕСЬ СКЛАДНИМ ПАРОЛЕМ
- ✓ НЕ РОБІТЬ ОНЛАЙН-РОЗРАХУНКИ ЧЕРЕЗ НЕЗАХИЩЕНІ З'ЄДНАННЯ WI-FI
- ✓ КОРИСТУЙТЕСЬ ЛІЦЕНЗІЙНИМ АНТИВІРУСОМ
- ✓ ОБОВ'ЯЗКОВО ПЕРЕВІРЯЙТЕ² СЕРТИФІКАЦІЮ СЕРВЕРА, ² ПО ЗАМКУ НА ПАНЕЛІ БРАУЗЕРА
- ✓ ПЕРЕВІРЯЙТЕ СИМВОЛИ В АДРЕСНОМУ ПРИЗНАЧЕННІ (HTTPS://, а не HTTP://)
- ✓ НЕ ЗБЕРІГАЙТЕ КОД ІПН У ГАМАНЦІ² ТА НЕ ЗАНОВУЙТЕ ЙОГО НА КАРТЦІ
- ✓ НЕ ПЕРЕДАВАЙТЕ КАРТКУ ПРОДАВЦЕВІ, А ОСОБИСТО НАБИРАЙТЕ КОД

Безпечний КІІЗ

Номер картки.

Універсальний набір із 16 цифр, ідентифікатор Вашої картки

Ваше ім'я. Гарантія того, що Ви — власник картки. Під час оплати картою у вас можуть попросити документ, який посвідчує особу

Чіп. Деякі картки мають умонтований чіп. Щоразу під час оплати картою з чіпом вам потрібно вводити персональний ідентифікаційний номер (PIN), щоб підтвердити операцію. Наявність чіпа на картці значно підвищує безпеку розрахунків

MasterCard®PayPass™

Деякі картки можуть бути оснащені технологією MasterCard®PayPass™ (інноваційний спосіб оплати одним дотиком). Для здійснення платежів Вам потрібно лише доторкнутися картою до термінала, який підтримує технологію MasterCard®PayPass™, а для операцій на суму менше ніж 100 гривень, Вам не потрібно вводити PIN код

Термін дії картки

Задля безпеки кожна картка має обмежений термін дії, вказаний у форматі місяць/рік. Картка дійсна до останнього дня вказаного місяця, після чого Ваш банк перевипустить її з новим номером

ЗАКОН УКРАЇНИ
ПРО ЗАХИСТ ПРАВ
СПОЖИВАЧІВ

ВАС ОБКУРЮЮТЬ У РЕСТОРАНІ? НАПИШІТЬ СКАРГУ!

ДО ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ

СКЛАДІТЬ СКАРГУ ЗА ЗРАЗКОМ: <http://bit.ly/2ebBYDo>

Обов'язково внажіть:

- ПІП та вашу адресу
- Назву та адресу закладу
- Назву юридичної особи суб'єкта господарювання

НАДІШЛІТЬ СКАРГУ

електронною поштою:
z-elena@consumer.gov.ua

або

звичайною поштою:
вул. Б. Грінченка, 1,
м. Київ, 01001

ОТРИМАЙТЕ ВІДПОВІДЬ

Держпродспоживслужба проводить перевірку за скаргою та інформує Вас про результати впродовж 30 днів

ВАЖЛИВО ЗНАТИ:

Закон України № 2899-IV, забороняє куріння тютюнових виробів, електронних сигарет і кальянів в приміщеннях закладів ресторанного господарства, до яких належать: ресторани, кафе, бари, піцерії, кафетерії, кальянні, нічні клуби та інші.

Назву юридичної особи суб'єкта господарювання можна дізнатися з фіскального чеку чи з Книги скарг та пропозицій.

Штраф для закладу:
від 1 000 до 10 000 грн.

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

Експрес опитування

1. Наведіть приклади, коли ви, ваші друзі та родичі стають споживачами.
2. Які права має споживач у разі придбання товару неналежної якості?
3. До яких державних і громадських організацій можна звернутися в разі порушення прав споживача?
4. Чи достатньою мірою, на вашу думку, забезпечено захист прав споживача?
5. Яких правил безпеки під час використання пластикових карток, системи електронної торгівлі необхідно дотримуватися?

Домашнє завдання:

- Прочитати §16.
- Записати права споживачів.
- Повторити тему «Юридична відповідальність».

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу
nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!